

No trobar aigua a la mar (o la paradoxa eivissenca)

EL SO ESTRIDENT DE LES ALARMES
HA ESTAT RECOLLIT PEL MOT
"SATURACIÓ": ENCARNA LES PORS DE
TOTHOM, PERÒ LA RESISTÈNCIA A
DONAR-HI SOLUCIÓ NO PRESENTA
PER ARA CAP ESCLETXA

És tan important per a la salut tenir cura amb els menús de festes com protegir-se dels resums de l'any dels mitjans de comunicació. La primera observació que us surt a camí si us aveniu a seguir aquests resums té a veure amb la perdurabilitat de la mentida. Diuen que abans s'agafa un mentider que no un coix. No és veritat. Les eines de què hom disposa actualment per escorcollar el món en cerca de la veritat només són superades –i de molt, diguem-ho sense vergonya– per les que imposen i sacralitzen la mentida. Els resums anuals ens demostren que les mentides i les mitges veritats aspergides durant l'any *urbi et orbi* s'han assentat, s'han solidificat, perquè és així com les coses volen passar a la història. La mentida s'imposa per la seva pròpia força, mentre que la veritat és fruit de molts d'esforços extenuants. A posta sempre hi haurà historiadors: perquè la veritat està sepultada sota tones de mentida.

Qui diu mentida diu també insuficiència de la veritat. Les veritats insuficients deixen un llegat més mal de desenrosca que la mentida d'una sola peça. I el lector potser ja s'ha preguntat a què ve tota aquesta verborrea. L'autor haurà de reconèixer que és producte d'una tendència irrefrenable a l'excurs: en aquest cas, tot plegat deriva de la ja comentada paradoxa eivissenca (per dir-ne d'alguna manera, de la situació creada a la Pitiüsa major aquest estiu passat, i que ofereix als marxistes una metàfora impagable sobre els excessos i les malifetes del capitalisme). Els resums regionals no podien trobar una imatge més gràfica per segellar el 2016 com l'any en què les alarmes per la sobreocupació turística del territori saltaren en l'aire i s'encarnaren en el mot saturació. Aquest mot s'ha imposat en el llenguatge del ram, que a les nostres illes vol dir el llenguatge. Fa



GUILLEM
FRONTERA

por tant a les persones sensates que miren pel país com als hotelers. Saturació.

El turisme de masses –en tots els sentits– arribà a Eivissa una mica més tard que a Mallorca, però s'hi detectà abans l'elefantiasi que provoca. L'illa ja fa anys que no basta per a tanta gent com hi pulula la temporada alta. Des de trobar un taxi fins a passejar pel vell port de Vila, tot assoleix contorns d'heroïtat. I els herois, com sabem, només si estan molt sonats poden obtenir goig en l'exercici de la professió. A Eivissa, la temporada turística, tot són problemes, diríeu que tot és un problema. També ho és a Mallorca, però a la Balear Major hi ha més territori *interior* per descarregar la tensió de la costa. Sigui com sigui, la

paradoxa s'ha formalitzat a Eivissa, i es planteja en aquests termes: fa falta gent de fora per treballar, però aquesta gent no es pot incorporar al mercat laboral eivissenc perquè no pot pagar ni una miserable habitació per pernoctar mentre duri el contracte.

La qüestió ha estat objecte de debat –amb perdó per l'expressió– en les més altes seus regionals. S'han avisat els uns als altres sobre els mals de la saturació i la necessitat urgent d'evitar-la. L'acord és total: és com si miréssiu de posar d'acord adversaris tradicionals en la necessitat de posar fi a la fam al món o a fer un món més just. Sí, *el Quijote es una gran novela* i *Barcelona es puerto de mar*. La saturació no ens convé. Que regni la pau.

Regnaria igual si algú pretengués posar tothom d'acord en un petit detall, com és que aquestes persones que no poden pagar habitatge a Eivissa podrien pagar-lo si cobressin un sou digne? Per sou digne entenem aquell que permet satisfer les necessitats bàsiques de les persones –i, ja que hi som, afegim-hi l'imprescindible per sufragar-se una millor formació de cara al futur. Sobre aquesta qüestió, tan gran com senzilla, no s'ha especulat gaire en els fòrums més elevats, tal vegada per por de ferir susceptibilitats en dies assenyaladament familiars i entranyables.

D'altra banda, la qüestió de fixar sotes (o sòtils) a les torrentades de turistes que arrasaren l'espai de les illes i les energies dels seus habitants, tampoc no s'acaba de posar damunt de la taula si no és en els seus vessants més problemàtics.

A les grans paradoxes, hi podem afegir la paradoxa eivissenca (o balear), la més simple de totes i, ahora, la més resistent a una solució.

Escriptor, guionista i crític d'art